

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 31. mai 2021
(OR. en)

9347/21

LIMITE

CORLX 293
CFSP/PESC 540
COAFR 149
CSC 226

ETTEPANEK

Saatja:	Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, allkirjastanud peasekretär Stefano SANNINO
Kättesaamise kuupäev:	31. mai 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Teema:	Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanek nõukogule: nõukogu otsus, millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Aafrika Sarves

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument HR(2021)81.

Lisatud: HR(2021)81

HR(2021) 81
Limited
EUROOPA VÄLISTEENISTUS

GREFFE

Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanek nõukogule

31. mai 2021

nõukogu otsus, millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Aafrika Sarves

HR(2021) 81
Limited

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2021/...,

XX/XX/2021,

millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Aafrika Sarves

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 33 ja artikli 31 lõiget 2,
võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut
ning arvestades järgmist:

- (1) 8. detsembril 2011 võttis nõukogu vastu otsuse 2011/819/ÜVJP,¹ millega nimetati Euroopa Liidu eriesindajaks („ELi eriesindaja“) Aafrika Sarves Alexander RONDOS.
- (2) Alexander RONDOSel volitused kehtivad kuni 30. juunini 2021.
- (3) ELi eriesindaja Aafrika Sarves tuleks nimetada ametisse esialgu 14 kuuks.
- (4) ELi eriesindaja täidab oma volitusi olukorras, mis võib halveneda ja takistada ELi lepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu eriesindaja

1. Ajavahemikuks 1. juuli 2021 kuni 31. august 2022 nimetatakse Euroopa Liidu eriesindajaks („ELi eriesindaja“) Aafrika Sarves *ees- ja perekonnanimi*. Nõukogu võib poliitika- ja julgeolekukomitee hinnangule tuginedes ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja“) ettepaneku põhjal otsustada, et ELi eriesindaja volitusi pikendatakse või need lõpetatakse varem.

¹ Nõukogu 8. detsembri 2011. aasta otsus 2011/819/ÜVJP, millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Aafrika Sarve piirkonnas (ELT L 327, 9.12.2011, lk 62), nagu seda on viimati muudetud nõukogu 25. veebruari 2021. aasta otsusega (ÜVJP) 2021/352 (ELT L 68, 26.2.2021, lk 187).

Limited

2. ELi eriesindaja volituste kohaldamisel lähtutakse Aafrika Sarve puhul nõukogu 10. mai 2021. aasta järeldestega (dok 8135/21) vastu võetud ELi Aafrika Sarve integreeritud strateegia („strateegia“) määratlusest, mille kohaselt moodustavad Aafrika Sarve Djibouti, Etioopia, Eritrea, Keenia, Lõuna-Sudaan, Sudaan, Somaalia ja Uganda. ELi eriesindaja teeb vajadusel korral koostööd ka Punase mere, Niiluse vesikonna ning teiste riikide ja piirkondlike või rahvusvaheliste üksustega väljaspool Aafrika Sarve, sealhulgas Pärsia lahe poolsaarel ja Põhja-Aafrikas.

Artikkel 2

Poliitilised eesmärgid

1. ELi eriesindaja volitused põhinevad liidu Aafrika Sarve strateegias sisalduvatel poliitilistel eesmärkidel, et aidata aktiivselt kaasa piirkondlikele ja rahvusvahelistele jõupingutustele saavutada piirkonna riikides ja nende vahel rahumeelne kooselamine ja püsiv rahu, turvalisus ja areng. ELi eriesindaja püüab lisaks parandada liidu mitmetahulise tegevuse kvaliteeti, intensiivsust, mõju ja nähtavust Aafrika Sarves.
2. ELi eriesindaja aitab piirkonnas integreeritud lähenemisviisiga kooskõlas arendada ja ellu viia liidu meetmeid, sealhulgas poliitilisi, julgeoleku- ja arengualaseid meetmeid, koordineerides liidu tegevuse kõiki asjakohaseid vahendeid ja sidusrühmi. ELi eriesindaja toetab oma tegevusega vastavate liidu delegatsioonide juhte, Euroopa välisteenistust, komisjoni, ELi asjaomaseid sidusrühmi, sealhulgas ELi liikmesriike, ning teeb nendega tihedat koostööd. ELi eriesindaja suurendab ELi tegevuse mõju ja tagab ELi lähenemisviiside sidususe piirkonnas.
3. Üldised poliitikaeesmärgid, millesse ELi eriesindaja panustab, hõlmavad muu hulgas järgmist:
 - a) Aafrika Sarve stabiliseerimine, võttes eriti arvesse laiemat piirkondlikku dünaamikat;
 - b) poliitilised üleminekuprotsessid nt Etioopias ja Sudaanis, rahu- ja riigi ülesehitamise protsessid Somaalias ja Lõuna-Sudaanis, aga ka piirkonna riikide vaheliste või siseste võimalike konfliktide ärahoidmine või nende eest varakult hoiatamine;
 - c) piirkondlik poliitiline, julgeoleku- ja majanduslik koostöö, eelkõige Aafrika Liidu ja Ida-Aafrika Arenguühendusega (IGAD);

Limited

- d) läbirääkimistele tuginev lahendus seoses Etioopia Suure Taassünni tammiga ning kogu Niiluse vesikonna piiriülese koostöö edendamine;
- e) julgeolek Punase mere ümbruses.

Artikkel 3

Volitused

1. Aafrika Sarve puudutavate poliitiliste eesmärkide saavutamiseks on ELi eriesindajal järgmised volitused:
 - a) panustada aktiivselt Aafrika Sarve strateegia rakendamisse ja suurendada ELi tegevuse üldist sidusust ja tõhusust, eesmärgiga süvendada ja tugevdada veelgi ELi suhteid ja partnerlust Aafrika Sarve ja sellesse kuuluvate riikidega;
 - b) teha koostööd kõigi piirkonna asjakohaste sidusrühmade, valitsuste, olemasolevate piirkondlike asutuste, rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonide, kodanikuühiskonna, erasektori ja diasporaadega, eesmärgiga edendada ELi eesmärke ning aidata kaasa paremale arusaamisele ELi rollist kõnealuses piirkonnas. Selleks reisib ELi eriesindaja regulaarselt piirkonna kõigisse riikidesse;
 - c) teha piirkonna laiemal stabiilsuse küsimuste lahendamise huvides koostööd peamiste Aafrika Sarve piirkonnas mõjujõudu omavate piirkonnaväliste osalejatega, sealhulgas seoses Etioopia Suure Taassünni tammi, Punase mere, India ookeani lääneosa ja Somaalias asuva Aafrika Liidu missiooni (AMISOM) ja sellest tuleneva julgeolekualase tegevuse rahastamisega. Kontaktid hõlmavad vajaduse korral kahepoolset koostööd Ameerika Ühendriikide, Ühendkuningriigi, Pärsia lahe riikide, Egiptuse, Türgi, Venemaa ja Hiinaga, piirkondlikke kontakte Pärsia lahe koostöönõukoguga ja Punase mere ja Adeni lahe araabia ja Aafrika riikide nõukoguga ning kontakte teiste oluliste esilekerkivate osalejatega;
 - d) esindada ja edendada liidu huve ja nähtavust asjakohastel piirkondlikel ja rahvusvahelistel foorumitel;
 - e) ergutada ja toetada tulemuslikku poliitilist ja julgeolekukoostööd ja majandusintegratsiooni piirkonnas, kasutades ELi partnerlust ALi ja piirkondlike

Limited

organisatsioonidega, eelkõige Ida-Aafrika Arenguühendusega. ELi eriesindaja peaks algatama/juhtima, toetama ja edendama eriti Aafrika enda, aga ka Lähis-Ida / Põhja Aafrika konfliktilahendusmehhanisme, et tagada veelgi tõhusam vaidluste ennetamine, leevendamine ja rahumeelne lahendamine ning julgustama dialoogi ja vahendamist leppimise saavutamiseks;

- f) jälgida poliitilisi ja julgeolekusuundumusi piirkonnas ja aidata kaasa piirkonda käsitleva ELi poliitika väljatöötamisele konkreetsete tegevusettepanekute väljatöötamiseks, sealhulgas seoses Eritrea, Etioopia, Somaalia, Sudaani, Lõuna-Sudaani, Sudaani-Etioopia piirivaidluse, Somaalia-Keenia piirivaidluse, Niiluse konflikti, Punase mere julgeolekuküsimuse ning muude piirkonda puudutavate küsimustega, mis mõjutavad selle julgeolekut, stabiilsust ja õitsengut;
- g) koguda tihedas koostöös ELi delegatsioonide juhtidega jätkuvalt piirkondlikku ja rahvusvahelist toetust poliitilistele üleminekuprotsessidele nt Etioopias ja Sudaanis. ELi eriesindaja aitab toetada kaasaval ja läbipaistval dialoogil põhinevaid üleriigilisi lepituspüüdlusi. ELi eriesindaja jätkab jõupingutusi Etioopias, sealhulgas Tigrays valitseva mitmik kriisi piirkondlike tagajärgedega tegelemiseks, eelkõige toetades Sudaaniga tekkinud piiripingete rahumeelset lahendamist ja Eritrea vägede väljaviimist. Sudaani puhul keskendab ELi eriesindaja oma jõupingutused ka sellele, et toetada Juba rahulepingu rakendamist ja sellele järgnevate kokkulepete üle läbirääkimiste pidamist ja kokkulepete rakendamist;
- h) julgustama piirkondlikke ja rahvusvahelisi sidusrühmi jätkuvalt toetama kriitilise tähtsusega rahu- ja riigi ülesehitamise protsesse Somaalias ja Lõuna-Sudaanis. ELi delegatsiooni juhi ja ELi liikmesriikide jõupingutustele täiendavalt toetab ELi eriesindaja ELi riigi ülesehitamise protsessi Somaalias, eelkõige koondades ja koordineerides piirkondlikke ja rahvusvahelisi meetmeid. Lisaks jätkab ELi eriesindaja Somaalia julgeolekusektori arendamise toetamist, kasutades selleks muu hulgas piirkonda lähetatud liidu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioone. Seoses Lõuna-Sudaaniga jätkab ELi eriesindaja tihedas koostöös ELi delegatsiooni juhiga tihedat koostööd ÜRO, Ida-Aafrika Arenguühenduse ja Aafrika Liiduga ning teiste asjaomaste rahvusvaheliste partneritega, et säilitada nende toetust rahulepingu kiirele ja täielikule rakendamisele ning riigi üldisele stabiliseerimisele;

Limited

- i) jätkata ELi esindamist vaatlejana Etioopia Suure Taassünni tammi üle peetavatel Aafrika Liidu juhitud kõnelustel. Tehes tihedat koostööd Egiptuses, Sudaanis ja Etioopias asuvate delegatsioonide juhtidega, aitab ELi eriesindaja toetada pooltevahelist dialoogi ja koostööd, ehitades üles usaldust ja töötades välja usaldust suurendavaid meetmeid, mis võivad aidata stimuleerida Etioopia Suure Taassünni tammi alaste vaidluse lahendamist. Laiemalt aitab ELi eriesindaja kaasa ELi jõupingutustele tõhustada veediplomaatiat kogu Niiluse vesikonnas;
 - j) soodustada koostööd, dialoogi ja vaidluste rahumeelset lahendamist Punase mere piirkonnas ning luua privilegeeritud suhted piirkondlike algatustega. Tihedas koostöös piirkonna delegatsioonide juhtidega aitab ELi eriesindaja välja töötada integreeritud lähenemisviisi Punase mere piirkonnale ning asjaomastel piirkondlikel ja rahvusvahelistel osalejatel koostada Punase mere alase koostöö kaasava tegevuskava;
 - k) jälgida tähelepanelikult Aafrika Sarve mõjutavaid piiriüleseid probleeme, eelkõige radikaliseerumist ja terrorismi, meresõidu turvalisust ja piraatlust, piirivaidlusi, inimkaubanduse kõiki vorme ja ebaseaduslikke rahavooge ning humanitaarkriiside poliitilisi ja julgeolekualaseid tagajärgi;
 - l) edendada humanitaarabi kättesaadavust ja rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimist kogu piirkonnas;
 - m) aidata koostöös ELi inimõiguste eriesindajaga kaasa nõukogu otsuse 2011/168/ÜVJP ning liidu inimõiguspoliitika (sh inimõigusi käsitlevad ELi suunised, eelkõige ELi suunised laste ja relvastatud konfliktide kohta ning naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalla ning diskrimineerimise kõigi vormide vastase võitluse kohta, ning liidu poliitika seoses ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1325 (2000)) rakendamisele.
2. ELi eriesindaja teeb oma volituste täitmiseks muu hulgas järgmist:
- a) annab asjakohasel juhul piirkondlikel ja rahvusvahelistel foorumitel liidu seisukohtade määratlemise küsimuses nõu ning esitab selle kohta aruandeid, et proaktiivselt edendada ja tugevdada liidu integreeritud lähenemisviisi Saheli suhtes;
 - b) aitab hoida ülevaadet liidu kogu tegevusest ning tema tööd asjaomaste liidu delegatsioonidega iseloomustab nende toetamine ning tihe koostöö.

HR(2021) 81

Limited

Artikkel 4

Volituste täitmine

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste täitmise eest, tegutsedes kõrge esindaja alluvuses.
2. ELi eriesindajal on eelissidemed poliitika- ja julgeolekukomiteega, mis on ELi eriesindaja peamine kontaktorgan nõukogus. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab ELi eriesindajale tema volituste raames strateegilisi juhtnööre ja poliitilisi suuniseid, ilma et see piiraks kõrge esindaja volitusi.
3. ELi eriesindaja teeb tihedat koostööd Euroopa välisteenistuse asjaomaste osakondadega.

Artikkel 5

Rahastamine

1. ELi eriesindaja volituste täitmisega seotud kulude katmiseks ette nähtud lähtesumma ajavahemikul 1. juuli 2021 kuni 31. august 2022 on XXX eurot.
2. Kulusid hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.
3. Kulude haldamise kohta sõlmitakse ELi eriesindaja ja komisjoni vahel leping. ELi eriesindaja annab kõigist kuludest aru komisjonile.

Artikkel 6

Meeskonna moodustamine ja koosseis

1. ELi eriesindaja volituste ja talle eraldatud vastavate rahaliste vahendite piires vastutab ELi eriesindaja oma meeskonna moodustamise eest. Meeskonda kuuluvad vastavalt volitustele konkreetsetes poliitikaküsimustes pädevad isikud. ELi eriesindaja teavitab nõukogu ja komisjoni viivitamata oma meeskonna koosseisust.
2. Liikmesriigid, liidu institutsioonid ja Euroopa välisteenistus võivad teha ettepaneku töötajate lähetamiseks ELi eriesindaja juurde. Lähetatud töötajate töötasu katab kas liikmesriik, asjaomane liidu institutsioon või Euroopa välisteenistus. ELi eriesindaja juurde võib lähetada ka liikmesriikide poolt liidu institutsioonidesse või Euroopa välisteenistusse lähetatud eksperte. Rahvusvahelistel lepingulistel töötajatel peab olema liikmesriigi kodakondsus.

Limited

3. Kõik lähetatud töötajad jäävad neid lähetanud liikmesriigi, liidu institutsiooni või Euroopa välisteenistuse haldusalluvusse ning täidavad oma kohustusi ja tegutsevad ELi eriesindaja volituste huvides.
4. ELi eriesindaja töötajad paigutatakse kokku asjaomaste Euroopa välisteenistuse osakondade või ELi delegatsioonidega, et tagada nende tegevuse sidusus ja järjepidevus.

Artikkel 7

ELi eriesindaja ja tema töötajate privileegid ja immunitetid

ELi eriesindaja ja tema töötajate missiooni läbiviimiseks ja sujuvaks toimimiseks vajalikud privileegid, immunitetid ja täiendavad tagatised lepitakse vastavalt vajadusele kokku vastuvõtvate pooltega. Liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus annavad selleks kogu vajaliku toetuse.

Artikkel 8

ELi salastatud teabe kaitse

ELi eriesindaja ja tema meeskonna liikmed peavad kinni nõukogu otsusega 2013/488/EL² kehtestatud julgeolekupõhimõtetest ja miinimumstandarditest.

Artikkel 9

Juurdepääs teabele ja logistiline tugi

1. Liikmesriigid, komisjon, Euroopa välisteenistus ja nõukogu peasekretariaat tagavad, et ELi eriesindajale võimaldatakse juurdepääs igasugusele asjakohasele teabele.
2. Piirkonnas asuvad liidu delegatsioonid ja/või liikmesriigid pakuvad vastavalt vajadusele piirkonnas logistilist tuge.

² Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

HR(2021) 81

Limited

Artikkel 10

Julgeolek

ELi eriesindaja võtab oma otsesesse alluvusse kuuluvate töötajate julgeoleku tagamiseks kõik otstarbekad meetmed, tehes seda kooskõlas liidu poliitikaga aluslepingu V jaotise alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud töötajate julgeoleku kohta ning vastavalt ELi eriesindaja volitustele ja julgeolekuolukorrale vastutuspriirkonnas, tegutsedes eelkõige järgmiselt:

- a) koostades Euroopa välisteenistuse suunistele tuginedes eriomase julgeolekukava, milles nähakse ette eriomased füüsilised, organisatsioonilised ja menetluslikud julgeolekumeetmed, millega reguleeritakse töötajate ohutu liikumise korda vastutusalasse ja vastutusalas ning julgeolekualaste juhtumite ohjamist, ning milles nähakse ette erandolukorra lahendamise plaan ja evakueerimisplaan;
- b) tagades vastutusalas valitsevatele tingimustele vastava kõrge riski kindlustuskaitse kõigile väljapoole liitu lähetatud töötajatele;
- c) tagades, et kõik ELi eriesindaja meeskonna väljapoole liitu lähetatud liikmed, sealhulgas kohapeal tööle võetud lepingulised töötajad, on saanud enne vastutusalasse saabumist või sinna saabudes asjakohase julgeolekukoolituse, mis tugineb sellele piirkonnale Euroopa välisteenistuse poolt määratud riskiastmele;
- d) tagades, et kõik korrapärase julgeolekuhindamiste tulemusel esitatud kokkulepitud soovitusel viiakse ellu, ning esitades nende elluviimise ja muude julgeolekuküsimuste kohta kõrgele esindajale, nõukogule ja komisjonile kirjalikke aruandeid eduaruannete ja volituste täitmist käsitlevate aruannete raames.

Artikkel 11

Aruandlus

ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale ning poliitika- ja julgeolekukomiteele korrapäraselt aruandeid. Vajaduse korral esitab ELi eriesindaja aruandeid ka muudele nõukogu töörühmadele. Korrapärased aruanded edastatakse COREU-võrgu kaudu. ELi eriesindaja võib esitada aruandeid välisasjade nõukogule. ELi eriesindaja võib osaleda teabe andmises Euroopa Parlamendile.

HR(2021) 81

Limited

Artikkel 12

Koordineerimine

1. Liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks aitab ELi eriesindaja strateegia raames kaasa liidu tegevuse ühtsuse, järjepidevuse ja tõhususe tagamisele ning aitab tagada, et kõiki liidu vahendeid ja liikmesriikide meetmeid kasutatakse järjekindlalt. Asjakohasel juhul tehakse koostööd liikmesriikidega. ELi eriesindaja tegevus kooskõlastatakse Euroopa välisteenistuse, liidu delegatsioonide ja komisjoni ning piirkonnas tegutsevate teiste ELi eriesindajate tegevusega. ELi eriesindaja teavitab korrapäraselt liidu delegatsioone ning kohapeal olevate liikmesriikide missioone.
2. Kohapeal tehakse tihedat koostööd liikmesriikide vastavate missioonide juhtide, liidu delegatsioonide juhtide ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide juhtidega. Nad teevad kõik endast sõltuvalt, et aidata ELi eriesindajat tema volituste täitmisel. ELi eriesindaja annab tihedas koostöös vastavate liidu delegatsioonidega EUNAVFOR Atalanta vägede juhatajale, EUTM Somalia missiooni ülemale ja EUCAP Somalia missiooni juhile kohaliku olukorra kohta poliitilisi suuniseid. Asjakohasel juhul konsulteerivad ELi eriesindaja, ELi operatsiooniülemad ja tsiviiloperatsiooni ülem üksteisega. ELi eriesindaja teeb koostööd ka teiste kohapealsete rahvusvaheliste ja piirkondlike osalejatega.

Artikkel 13

Nõuetega seotud abi

ELi eriesindaja ja tema töötajad aitavad esitada teavet varasemate ELi Aafrika Sarve eriesindajate volitustest tulenevate nõuete ja kohustuste täitmiseks ning annavad sel eesmärgil haldusabi ja võimaldavad juurdepääsu asjakohastele dokumentidele.

Artikkel 14

Läbivaatamine

Käesoleva otsuse rakendamine ja selle sidusus teiste liidu meetmetega kõnealuses piirkonnas vaadatakse korrapäraselt üle. ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale, nõukogule ja komisjonile korrapäraselt eduaruanded ning 31. maiks 2022 lõpliku täieliku aruande volituste täitmise kohta.

HR(2021) 81

Limited

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja
